

Инчунин паноҳ талаб кун ба сӯи Парвардигори худ аз захми чашм, чунки он асар мекунад. Дар таъсири захми чашм шак ва шубҳае нест.

Хулоса: ҳасад - бадтарин сифатҳои инсон аст, зеро бухлу тугънро ба миён меорад. Инсон набояд ҳасад барад, балки аз Худо талаб кунад, ки мисли неъматҳои ба касе додааш, бар ӯ низ ато кунад.

Аввалин бадкориҳои ҳаёти олам низ аз ҳасад сар шудааст. Ба ёд оред қиссаи Ҳобилу Қобилро ё ҳазрати Одаму шайтони лаъинро. Шайтон бар Одам (а.с.) ҳасад кард, рондаи даргоҳи Илоҳӣ шуд. Аз ин рӯ, аз ин хулқи бад - "ҳасадбарӣ", ки бар сари ҷамъияти инсон оқибатҳои нохуш меорад, ба кулӣ даст кашидан лозим аст. Ҳасад бурда, "оҳу-воҳ" кашидан нодуруст аст. Ба қойи ин "Мошоаллоҳ" гӯед, чашматон ба касе ё чизе таъсир намекунад.

Поёни сураи **“Фалақ”**. Ва лиллоҳил ҳамд.

*114-уми сураи Қуръон буда, дар Маккаи мукаррама нозил шуда,
аз 6 оят иборат аст.*

Ин сураи муборак паноҳ гирифтани паноҳ бурданро ба Раббул Арбоб аз шарри душманони сарсаҳт, мисли Иблису ёрдамчиҳои ӯ чӣ аз инс бошад ё аз чин, ки онҳо васвасаю игво байни мардум меандозанд, таълим медиҳаду баён месозад.

Худованди мутаъол Қуръон - ин китоби бузурги азимушшаънро бо сураи “Фотиҳа” ибтидо карда, бо муъовазатайн (ду сураи паноҳҷӯӣ) хатм бахшид. Дар ин ҷо ҳусни ибтидо ва ҳусни хотима як ҷо чунон ҷамъ шуданд, ки дар ҳусну ҷамол беназир аст ва ин дастуру таълими Қуръон бар мост. Бояд инсон дар ҳар коре бо ёрдам ва мадади Худои таъоло шурӯъ кунад ва дар ҳама вақт дар ҷустуҷӯи паноҳгоҳ аз Худованди карим бошад. Қуръони азизу карим ин дарсро бар мо меомӯзонад. Шояд аз ин сабаб дар аввали Қуръони карим сураи “Фотиҳа” ва дар охири ӯ ин ду сураеро, ки паноҳбариро бар мо таълим медиҳанд, ҷой дода шудааст.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Бисмиллāҳи-р-Раҳмāни-р-Раҳ̣им

*Оғоз мекунам ба номи Худованде ки беандоза меҳрубону
бениҳоят бораҳм аст.*

قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ

Қул аъузу би-Рабби-н-нāс. 1.

**1. Бигӯ (эй Муҳаммад): «Паноҳ мебарам ба Парвардигори
мардум,**

Аллоҳтаъоло зимни ин оят ба ҳабиби Худ (с) фармудааст, ки эй Муҳаммад (с), бигӯ, паноҳ мебарам ба Холиқу Мураббия Мудаббири ҳоли мардум! Ба Парвардигоре, ки мардумро аз адам(нестӣ) пайдо гардониду ба онҳо неъматҳои фаровон бахшид. Ба хусус инсонро (чуноне ки дар ояти 4-ӯми сураи “Тин” ишора рафт) афзали махлуқоти Худ гардонид, ва ҳамчунин (дар ояти 34 с. Бақара гузашт) Худованд -фариштагонро фармон намуд, то нахустин падари онҳо (Одам (а))-ро сачда карданд ва дар ин оят номи инсонро паҳлӯи номи худ фазлу шараф бахшид, ки фармуд: “Бираббин нос”, ҳол он ки ӯ таъоло Парвардигори ҷамиъи махлуқот аст. Шояд аз ҳамин сабаб ӯ таъоло ба бандагони худ фармудааст, ки ба хотири ҷамъ метавонанд ба паноҳи ӯ таъоло биёянд. Зеро дигар паноҳдиҳандаи ҳақиқие барои онҳо ба ғайри ӯ нест. Зеро ин ки ӯ: ...

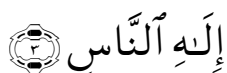
مَلِكِ النَّاسِ

Малики-н-нāс. 2.

2. ба подшоҳи мардум,

Аллоҳтаъоло бар ҳама бандагони Худ баробар подшоҳу соҳиби ҷамии онҳост. Хоҳ онҳо подшоҳанду хоҳ ҳоким ё шахсони оддӣ. Ягон нафар аз бандагони ӯ дар канор нахоҳад монд. Азизу дастболо, ё хору камбағал гардонидан ва инчунин тадбири корҳои бандагони Худ ва забту китобати амалҳои онҳо, ҳама таҳти назару фармони оламшумули Ҳақ субҳонаҳу ва таъоло қарор доранд.

Хулоса: Аллоҳтаъоло подшоҳу ҳокими мутлақи мардум буда, ҳукми ӯ ҳамаи мардумро мувофиқи мартабаву дараҷаашон насиб аст.

Илāҳи-н-нāс. 3.

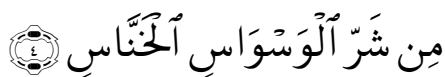
3. ба маъбуди мардум,

Яъне Аллоҳтаъоло маъбуди ҳақиқию асосии ҳамаи мардум буда, ғайри ӯ дигар маъбуде нест, ки барҳақ ва лоиқи парастииш бошад.

Хонандаи мухлис, эзоҳи баъзе аз ҷиҳатҳои маънои калимаи Малик дар ояти боло гузашт. Ин ҷо барои мустаҳкам гардонидани ақида пурратар гардонидани эзоҳи онро зарур шуморидем. Зикри калимаи "Малик" барои дафъи гумони хатои мардум аст. Мардум гумон мекунамд, ки подшоҳони дар ин дунё болои сари онҳо буда, ба ҳама кор қодиранд. Худованд бо зикри калимаи "Малик" ин гумони онҳоро рад намуда, ба онҳо хабар додааст, ки болои ҳамаи инсонҳо ва подшоҳон, подшоҳе ҳаст ягона, азалию абадӣ. Ин подшоҳон ҳама подшоҳони маҷозиянд, на ҳақиқӣ, бинобар ин, лоиқи парастииш нестанд. Сазовори парастииш он Худоест, ки худро дар ин оят "Илоҳин нос" гуфтааст, яъне Подшоҳи ҳамаи подшоҳон.

Маълум гардид, ки қатъи назар, аз фарди оддӣ сар карда, то подшоҳон аз бандагии ӯ таъоло дар канор намонда, ҳама банди ӯянд ва ибодатро хос барои ӯ бояд кунанд, Зеро ибодати ӯ таъоло бар ҳамаи онҳо лозим аст. Агар шавад, ки баъзе аз мардум ғайри Аллоҳи ягона, дигар чизҳоро мепарастанд, бояд донанд, ки ба тақозои мазмуни ояти номбурда амалҳои онҳо ботилу бесавоб аст.

Шояд тақдими се ояти боло, ки Аллоҳтаъоло ба онҳо мавсуф шудааст, барои он бошад, ки инсон меҳодад, аз зараррасонандаҳо паноҳгоҳе бичӯяд, аввалан ҳадди ақал Аллоҳтаъолоро ба он се сифати номбурда шинос бошад ва ӯро маъбуди ҳақиқии хеш қарор диҳад, баъдан аз бадихои асосие, ки дар оятҳои зер ном бурда мешавад, ба ӯ таъоло паноҳ барад, то паноҳгоҳи дилхоҳе ёбад. Аллоҳ донотар аст.

Миғ шарри-л-васвāси-л ханнāс. 4.

4. аз шарри васвасакунанда, пасраванда.

Яъне аз шарри чунин шайтоне, ки дар дилҳои мардум васваса андохта, дили инсонро ба бадкирдорию гуноҳ майл мекунонад, ба Аллоҳтаъоло паноҳ мебарам.

Инсон, вақто ки аз зикру ибодати маъбуди барҳаққи худ дар ғафлат монад, шайтон метавонад, бар дили ӯ васваса андохта, аз болои ақлаш ҳокимӣ кунад. Бо роҳҳои гуногун ӯро дар иҷрои амалҳои гуноҳ ташвиқ кунад ва ба осонӣ ба мақсад расад.

Аммо инсоне ба зикру ибодати Парвардигори хеш дар вақтҳои маълумкардашуда ҳақиқатан, аз таҳти дил машғул бошад, шайтон аз чунин шахс навмед шуда, худро ба ақиб мекашад. Ба ибораи дигар: Шайтон "бинӣ", яъне "хартум"-ашро бар дили инсоне, ки аз зикри Аллоҳ ғофил аст, меҳалонад ва ҳар вақто ӯ ба зикри Аллоҳ ҳарчи қадар зиёд машғул шавад, ӯ "хартум"-и худро оҳиста-оҳиста пас мекашад. Дар натиҷа дили инсон бо шунидани ҳар панду мавъиза ва амру боздошти илоҳӣ лаззат мебарад. Аммо дар акси ҳол боз дили ғофилро тасарруф месозаду ҳамон васвасаро идома медиҳад. Аллоҳ донотар аст.

الَّذِي يُوسِّسُ فِي صُدُورِ النَّاسِ

Ал-лазӣ ювасвису фи судури-н нās. 5.

5. он ки дар дилҳои мардум (бо роҳи насихат) васваса меафканад.

Мазмуну эзоҳи ин оят дар ояти боло тақрибан баёни худро ёфта буд, аммо дар ин ҷо баъзе паҳлӯҳои он бо ибораи дигар, иншоаллоҳ, эзоҳ меёбад. Яъне он шайтони ҳабиси Ханнос бо макру ҳила дар дили инсонҳо орзуҳои махфии дилфиреби худро, бо роҳи васваса меандозад.

Локин ба васвасаи шайтон гирифтор шудан аз худ инсон вобаста аст. Яъне инсон аз зикру дуъою ибодати Аллоҳтаъоло бозмонад, албатта, ба иғвои шайтон гирифтор мешавад.

مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ

Мина-л-ҷиннати ва-н-нās. 6.

6. (хоҳ) аз ҷинси ҷин (бошад) ё аз ҷинси инсон».

Ин оят дар дили мардум васваса андозандагонро ба ду гурӯҳ тақсим кардааст: Яъне шайтони ҷин ва шайтони инс. Ин ҳарду дар навбати худ як амалро иҷро мекунанд, ки он ҳам бошад дилҳоро бо васвасаи худ ба роҳи ғайри табиӣ ба фасод кашондан аст. Бинобар ин, аз ин ду гурӯҳ ба Аллоҳтаъоло паноҳ бурданро Парвардигор зимни маънои ояти мазкур таъкиду муҷассам сохтааст.

Ин ақида саҳеҳ аст, ки меғӯянд: "Меъёри васвасаи шайтони инсӣ аз шайтони ҷинӣ шадидтар аст". Метавон васвасаи шайтони ҷиниро ба шурӯъ дар тоъату ибодати Аллоҳтаъоло, ё ба гуфтани Аъзу биллоҳ, Астағфируллоҳ ва ё гуфтани дигар зикрҳое, ки Расулуллоҳ (с) ба мо таълим додааст, дур сохту наҷот ёфт. Аммо аз васвасаи шайтони инсӣ (*яъне инсони шайтонсифат*) халос шудан душвор аст. Локин Аллоҳтаъоло касеро, ки дар ҳимояи Худ гирад, албатта, аз чунин васвасаҳо наҷот меёбад. Тамоми амалҳое, ки дар олам зидди табиати инсон руҳ медиҳад, мисли фитнаву фасод бо васвасаву зиннат додани корҳои қабеҳ ва ҳаракатҳои шайтонҳои инсӣ анҷом мешавад. Ё Аллоҳ, бо лутфу меҳрубонии Хеш моро аз макру ҳила ва васвасаи чунин шайтонҳо дар паноҳи худ нигоҳ дор! Омин!

Он Ҳазрат (с) фармуданд: **"Ҳар кӣ ин ду сураро бо ихлосу бо такрор хонад, Худованд ӯро аз тамоми сеҳру ҷоду ва аз тамоми бадихӯи "шаётинул-инс" ва "шайотинул-ҷин" нигоҳ медорад"**. Ҳамчунин Пайғамбарамон (с) таъкид карда, гуфтаанд, ки таъвизҳо-**"Қул ҳуваллоҳу аҳад", Қул аъзузу бираббил фалақ" ва "Қул аъзузу бираббин нос" беҳтарин сураҳои Қуръонанд"**. Аз рӯйи ривояти Имом Бухорӣ Паёмбарамон (с) пеш аз хоб рафтан ин се сураи муборакро себорӣ хонда, бар ду кафи худ медамиданд ва ба тамоми баданашон мемолиданд.

**3-инҳор аз қарини бад зинҳор,
Ва қино раббано азобан нор**

Поёни сураи **"Нос"**. Ва лиллоҳил ҳамд.